

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” din IAȘI

PER LIBERTATEM AD VERITATEM

www.uaic.ro

PROGRAM MANAGERIAL

PENTRU FUNCȚIA DE DECAN AL FACULTĂȚII DE DREPT

MANDATUL 2024 – 2029

Conf. univ. dr. Dan Constantin MÂȚĂ

Iași, 2024

Cuprins

I. Preambul. Viziune și repere

II. Obiective și direcții de acțiune

III. Educație și formare profesională

IV. Cercetarea științifică

V. Personalul didactic, de cercetare și didactic-auxiliar

VI. Studenți, asociații studențești și alumni

VII. Relațiile cu mediul profesional juridic și promovarea misiunii academice

VIII. Cooperarea internațională

IX. Baza materială și managementul financiar

X. Concluzii

I. Preambul. Viziune și repere

Facultatea de Drept este una din facultățile fondatoare ale Universității din Iași, având o existență neîntreruptă din 6 octombrie 1855 (data înscrisă pe drapelul istoric al „Facultății de Dritu din Jassi”) și până în prezent. În cei aproape 169 de ani activitate, Facultatea de Drept s-a impus ca o școală juridică cu un înalt standard academic, fiind locul de formare și perfecționare științifică pentru un număr impresionant de juriști care au excelat la catedră, în magistratură, în avocatură și alte profesii juridice, în administrație publică și diplomatie, precum și în numeroase alte domenii ale vieții socio-economice. Este remarcabil și faptul că, în această lungă istorie, în sălile Facultății de Drept nu s-au aprofundat doar norme și raționamente juridice, ci s-au construit și caractere, mulți dintre profesorii și absolvenții săi devenind repere ale conștiinței morale și civice de la nivelul societății românești.

Pe acest fundament de ordin istoric, științific și ideologic participarea la concursul pentru ocuparea funcției de decan este nu doar o provocare de ordin administrativ, dar mai ales o uriașă responsabilitate. Comunitatea academică a Facultății de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași este un mediu stimulat prin excelență, astfel că facultatea este și o stare de spirit. Viziunea decanului trebuie să se încadreze în mod armonios în acest context, prin asumarea unor obiective strategice ambițioase, prin promovarea unui management participativ, prin afirmarea unui mesaj de unitate și echilibru, astfel încât fiecare membru al comunității academice să se simtă valorificat, respectat și încurajat. Prin urmare, misiunea decanului este ca, în limitele mandatului încredințat, să contribuie la consolidarea poziției facultății în învățământul juridic superior național și internațional, precum și în comunitatea academică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, prin asigurarea unui mediu propice de învățare pentru studenți, de dezvoltare profesională pentru colegi și de stimulare a unei culturi a calității și excelenței în activitatea de cercetare.

Participarea subsemnatului la concursul pentru ocuparea funcției de decan al Facultății din Drept are la bază experiența didactică, de cercetare și administrativă acumulată în cele aproape două decenii de când sunt cadru didactic al acestei facultăți: asistent universitar; lector universitar; conferențiar universitar; director al Departamentului Drept Învățământ Frecvență Redusă; membru în consiliile departamentelor facultății (Departamentul de Drept public, Departamentul Drept Învățământ Frecvență Redusă, Departamentul Drept Învățământ cu Frecvență, Departamentul de Cercetare Științifică); membru în Consiliul Facultății; membru în Senatul Universității; membru în Comisia de Etică a Universității. M-a încurajat în acest demers inclusiv fondul de încredere din partea colegilor manifestat în adunările generale ale personalului academic și în diversele proiecte în care am colaborat.

Programul managerial se înscrie în coordonatele *Programului managerial pentru mandatul 2024 – 2029 al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași* în care principiul dirigitor este cel al centrării activității pe toți membrii comunității academice (cadre didactice, cercetători, studenți, personal didactic-auxiliar, personal nedidactic). Obiectivele propuse vor fi în acord cu obiectivele strategice expuse în acest program managerial în jurul celor trei principale direcții de acțiune: existența unei veritabile comunități academice, nevoia de echilibru și relevanța clasamentelor naționale și internaționale în evaluarea calității rezultatelor obținute și sustenabilității mediului academic. Pe aceste premise, programul managerial pentru funcția de decan al Facultății de Drept își propune să stimuleze un mediu colegial în care să conlucreze armonios imperativul continuării tradiției facultății de școală

juridică de elită, cu un învățământ centrat pe student, cu nevoia inovării și modernizării instituționale în scopul asigurării absolvenților facultății pregătirea necesară exercitării oricărei profesii juridice la nivelul de exigență solicitat de o societate europeană.

II. Obiective și direcții de acțiune

Obiectivul general al programului managerial îl reprezintă desfășurarea procesului de formare a studenților și de consolidare a cercetării științifice în condiții de eficiență, competitivitate și responsabilitate astfel încât Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași să-și mențină și să-și consolideze poziția de top printre școlile juridice de prestigiu din România. Fără îndoială, un astfel de obiectiv nu poate fi un demers exclusiv individual. El nu poate fi atins decât prin colaborare continuă cu întregul personal didactic, de cercetare și administrativ și prin adevăratul și sprijinul entuziast al studenților, pentru identificarea mijloacelor adecvate, pe baza strategiilor și proiectelor implementate de structurile de conducere ale Universității. Colaborarea cu aceste structuri va fi permanentă în scopul prezentării problemelor specifice și identificării în comun a soluțiilor posibile și adecvate.

Pentru realizarea acestui obiectiv general sunt propuse următoarele **obiective strategice specifice**, formulate corespunzător mai multor **direcții de acțiune**:

1) Asigurarea cadrului necesar desfășurării unui proces educațional performant și adaptat dinamicii sociale astfel încât absolvenții Facultății de Drept să se integreze cu succes în orice profesie juridică

Planurile de învățământ și fișele disciplinelor, atât la programul de studii universitare de licență cât și la programele de studii universitare de master, trebuie să corespundă exigențelor de calitate și excelență care să le permită studenților aprofundarea disciplinelor juridice într-o manieră comprehensivă. Procesul didactic centrat pe student presupune adaptarea la evoluțiile legislative, dar și la nevoile de comunicare și la mentalitățile tinerei generații. Activitatea curentă de predare-învățare precum și cea de examinare trebuie să-l pregătească pe viitorul absolvent pentru dificultatea examenelor de admitere în profesiile juridice și pentru un parcurs profesional performant într-un domeniu prin excelență competitiv.

2) Consolidarea comunității academice a Facultății de Drept prin creșterea sentimentului de apartenență și a nivelului de coeziune a tuturor membrilor

Dezvoltarea Facultății de Drept este în mod indisolubil legată de comuniunea reală a membrilor personalului academic, precum și a studenților, în jurul unor valori și principii care fac din spațiul universitar nu doar un loc de cunoaștere, ci și un mediu al armoniei, colegialității, dialogului și liberei inițiative. Cadrele didactice și cercetătorii trebuie să fie conștienți de vocația lor modelatoare, să aibă certitudinea recompensării muncii oneste și statornice, iar studenții și absolvenții să fie încrezători că facultatea este și locul formării unor intelectuali cu orizont deschis care vor contribui la binele general al societății. Sentimentul de apartenență la o comunitate academică se consolidează în timp, într-o dinamică specifică, determinată de

existența unor factori subiectivi și a unui context care poate fi stimulativ sau inhibitor. Comunitatea Facultății de Drept are privilegiul unei construcții identitare proprii, care se valorizează prin cultivarea memoriei instituționale, cultura calității și excelenței în educație și cercetare, legătura cu mediile profesionale, dinamismul asociațiilor studențești. Toate aceste valori trebuie însă cultivate într-o manieră mai concretă: dialogul colegial, transparența decizională, spiritul de echipă, colaborarea voluntară, încrederea reciprocă, deschiderea către inițiativele individuale, diversitatea și incluziunea, participarea și implicarea.

3) Implementarea unei politici de personal dinamice, corelată cu resursele financiare, standardele specifice privind evaluarea externă a calității academice și nevoile de dezvoltare ale facultății

Consolidarea corpului academic al facultății nu se poate face în absența unei politici de personal active care să permită atragerea celor mai buni absolvenți către activitățile didactice și de cercetare. Deși perspectivele de integrare imediată într-o profesie juridică, cu un nivel de salarizare mai mare decât cel din învățământ, poate induce o atitudine de rezervă față de cariera didactică, considerăm că vocația pentru activitatea de predare și cercetare va avea întotdeauna prioritate. Sunt însă necesare și mecanisme stimulative care să compenseze decalajele salariale, prin finanțarea de stagii de formare, includerea în echipe de cercetare, accesul la granturi interne, astfel încât perspectivele de carieră pentru tinerii colegi să fie asumate în mod responsabil. În egală măsură, dinamismul politicii de personal trebuie să se reflecte și în încurajarea colegilor cu experiență să-și continue traseul profesional într-un ritm ascendent pentru realizarea unei cariere academice complete și, în final, pentru consolidarea prestigiului școlii juridice ieșene la nivel național și internațional.

4) Menținerea Facultății de Drept la nivelul unei instituții de excelență în cercetarea juridică națională

Dincolo de misiunea didactică, Facultatea de Drept are și rolul unui vector de dezvoltare în cercetarea științifică prin aprofundarea unor direcții de cercetare în toate ramurile de drept, indiferent că sunt tradiționale în arealul științelor juridice sau au un caracter inovativ. În afară de temele individuale de cercetare, care sunt rodul unor reflecții și opțiuni personale, la nivelul facultății trebuie să crească în număr și substanță temele comune care să implice echipe complexe de cadre didactice, cercetători și doctoranzi. Astfel de proiecte de cercetare vor putea evolua către veritabile poluri de excelență în domenii de cercetare avansată care vor asigura membrilor implicați și facultății în ansamblu vizibilitate și anvergură științifică în plan național și internațional.

5) Extinderea dimensiunii internaționale a programelor de educație și de cercetare ale Facultății de Drept

Deși o parte considerabilă a membrilor comunității academice sunt implicați în fluxul internațional de cercetare, prin publicații și participarea la manifestări științifice, iar studenții facultății concurează cu succes la competiții internaționale studențești, este necesar ca Facultatea de Drept să devină o prezență mai activă în plan internațional prin identificarea și participarea în asociații și rețele de cercetare internaționale sau prin găzduirea congreselor anuale ale unor societăți științifice internaționale. Totodată, trebuie stimulată în egală măsură înființarea și activitatea unui centru de cercetare pe teme de drept comparat și analizată posibilitatea inițierii unor programe de studii în limbi străine.

În considerarea acestor obiective și direcții de acțiune programul managerial pentru funcția de decan în mandatul 2024 – 2029 își propune dezvoltarea Facultății de Drept pe următoarele aspecte principale: educație și formare profesională; personalul didactic, de cercetare și didactic-auxiliar; studenți, asociații studențești și alumni; cercetare științifică; relațiile cu mediul profesional juridic și promovarea misiunii academice; cooperarea internațională; baza materială și managementul financiar.

III. Educație și formare profesională

III.1. Planul de învățământ al programului de studii universitare de licență trebuie optimizat în sensul armonizării cu planurile de învățământ aplicate în facultățile partenere în Hexagonul Facultăților de Drept, prin consolidarea nucleului disciplinelor obligatorii care asigură formarea fundamentală și pregătirea pentru examenul de licență și concursurile profesionale, dar și prin integrarea unor discipline noi care să corespundă imperativelor actuale de transformare digitală a societății. În cazul pachetelor de discipline opționale și facultative trebuie stimulate perspectivele interdisciplinare în scopul consolidării profilului multidimensional al fenomenului juridic contemporan, aprofundării culturii juridice și economice a viitorilor absolvenți. Rămâne ca un obiectiv esențial publicarea cursurilor la toate disciplinele obligatorii din toți cei patru ani de studiu, precum și actualizarea anuală a suporturilor de curs destinate învățământului cu frecvență redusă.

III.2. La nivelul programelor de master trebuie continuat procesul de consolidare a celor 7 specializări existente (desfășurate la Iași, Bălți și Focșani), dar analizată și posibilitatea organizării unor specializări noi, în funcție de domeniile de interes ale absolvenților și de compatibilitatea cu standardele ARACIS. Acolo unde este necesar, planurile de învățământ trebuie să fie ajustate în funcție de dinamica examenelor și concursurilor pentru admiterea în profesiile juridice și, în general, cu oportunitățile și cerințele pieței muncii. Tot în direcția optimizării, trebuie continuată adaptarea fișelor de disciplină în vederea delimitării față de materia de licență și orientării tematicii către zonele aprofundate ale instituțiilor juridice.

III.3. Consolidarea Școlii Doctorale a Facultății de Drept trebuie să fie un obiectiv prioritar, prin încurajarea abilitărilor, afilierea de noi conducători de doctorat și extinderea domeniilor de cercetare. În acest fel se contribuie decisiv nu doar la creșterea prestigiului academic al școlii juridice ieșene, care trebuie să-și mențină funcția de pilon de performanță și cercetare avansată în domeniul Drept, dar și la acoperirea deficitului de personal, din rândul doctoranzilor valoroși urmând a fi selectați, în principal, viitoarele cadre didactice asociate sau titulare.

III.4. Accentuarea nivelului de conectare a teoriei cu practica, prin corelarea conținutului disciplinelor obligatorii cu evoluțiile legislative și jurisprudența relevantă, atât cea națională cât și cea europeană. Organizarea unor procese simulate trebuie să devină o constantă în sfera activităților educaționale non-formale, de preferat într-un spațiu care să fie similar cu o sală de judecată. Continuarea dezvoltării componentei de practică de specialitate din planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență și master, la nivelul instanțelor

judecătorești și unităților de Parchet, dar și extinderea parteneriatelor instituționale pentru activitățile de practică și *internship* către autorități sau instituții ale administrației publice. În mod complementar, trebuie reluate vizitele instituționale periodice la sediul unor autorități publice centrale (Curtea Constituțională a României, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parlamentul României, Avocatul Poporului etc.) și, în măsura identificării resurselor bugetare corespunzătoare, la cele de la nivelul Uniunii Europene.

III.5. Continuarea dezvoltării platformei și programului de studiu de licență pentru învățământul cu frecvență redusă în scopul asigurării unei alternative prestigioase la oferta de studii juridice venită din partea altor facultăți de drept, publice sau private, din regiunea Moldovei. Diversificarea ofertei de programe de studii organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă este un obiectiv asumat și în cuprinsul *Programului managerial pentru mandatul 2024 – 2029 al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, inclusiv sub aspectul organizării la fiecare facultate a cel puțin unui master IFR. Experiența admiterii din ultimii ani ne arată că această formă de învățământ rămâne o opțiune serioasă și pentru studenții sau absolvenții altor facultăți, care vor să-și completeze pregătirea universitară, dar și pentru candidații care nu au reușit să fie admiși la forma de învățământ cu frecvență.

III.6. Integrarea tehnologiilor digitale în desfășurarea procesului educațional trebuie să rămână de actualitate, indiferent de forma de învățământ în care se desfășoară programul de studiu. Deși desfășurarea procesului formativ în sistem față în față reprezintă regula și este necesar să ne menținem în acești parametri, folosirea platformelor on-line prezintă avantaje incontestabile în privința comunicărilor curente dintre cadrul didactic și colectivul de studenți, în procesul de evaluare pentru testările intermediare, notarea automată și feedback-ul instant oferit studenților.

III.7. Continuarea aplicării stricte a principiilor și regulilor de etică academică în activitatea de predare, învățare și examinare prin prevenirea și sancționarea practicilor de fraudare a examenelor sau de plagiere a lucrărilor științifice studentești (referate, proiecte de cercetare, lucrări de licență și disertație).

III.8. Diversificarea formelor de pregătire extra-curriculară prin organizarea unor școli de vară, ateliere, conferințe vocaționale, cursuri facultative adresate, în principal, studenților români și străini, dar și practicienilor sau celor interesați de complexitatea fenomenului juridic pe o serie de teme de actualitate. O componentă importantă pentru deschiderea orizontului cultural al studenților noștri o reprezintă organizarea unor sesiuni de discuții sub forma cafenelelor juridice sau *șuțelor culturale* la care să fie invitați profesori reputați din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” sau din alte centre universitare, personalități ale lumii juridice, oameni de cultură și de artă.

IV. Cercetarea științifică

IV.1. Cercetarea științifică este o componentă fundamentală a activității oricărui membru al comunității academice a Facultății de Drept care asigură recunoaștere și prestigiu pe plan individual, dar și vizibilitate și competitivitate pe plan instituțional. Orice plan de

consolidare instituțională trebuie să vizeze planificarea, desfășurarea, promovarea și evaluarea cercetării științifice într-un registru caracterizat de predictibilitate, echilibru și efort comun de asigurare a resurselor. Din această perspectivă, ne asumăm expres principiile directe ale strategiei de cercetare și inovare, din perspectiva managementului universitar, astfel cum sunt enunțate în *Programul managerial pentru mandatul 2024 – 2029 al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*.

IV.2. Activitatea de cercetare științifică desfășurată în cadrul Facultății de Drept, în acord cu obiectivele strategice generale și cu obiectivele specifice enunțate în *Strategia de cercetare a Facultății de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași pentru perioada 2022 – 2024*, este caracterizată prin rezultate consistente, urmare a vocației și stăruinței în munca științifică a întregului personal academic. Această situație nu exclude însă adoptarea sau regândirea unor măsuri în direcția consolidării activității de cercetare (suport sau conexă activității didactice), optimizării raportării rezultatelor cercetării, stimulării și motivării personalului, creșterii nivelului de cooperare cu alte centre universitare, diversificării surselor de documentare accesibile cadrelor didactice (din finanțare proprie sau prin proiectele Asociației ANELIS PLUS), exploatării unor oportunități și domenii de cercetare noi și sporirii vizibilității rezultatelor obținute. O atenție deosebită trebuie dată dezvoltării competențelor de management al cercetării și creșterii gradului de participare la apeluri de proiecte naționale și internaționale.

IV.3. Revista Facultății de Drept (*Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Seria Științe Juridice*) este o publicație de tradiție în arealul periodicilor juridice, în prezent cu două numere pe an, care se bucură de prestigiu și recunoaștere la nivel național. Un important avantaj în acest sens îl aduce indexarea revistei în mai multe baze de date internaționale (HeinOnline, Scipio, CEEOL, DOAJ) și folosirii sistemului DOI Identifier. Cu toate acestea nivelul de interes din partea cadrelor didactice sau cercetătorilor din alte centre universitare ori a autorilor neafiliați este relativ scăzut, majoritatea studiilor și articolelor publicate fiind reprezentate de comunicările susținute în cadrul conferințelor periodice organizate de facultate. Considerăm că promovarea mai eficientă a revistei în plan național, consolidarea comitetelor științifice și editoriale, sporirea exigențelor de calitate pentru materialele publicate și, mai ales, continuarea indexării în baze de date cu un înalt factor de impact în științele juridice (precum ERIH Plus sau ProQuest) vor contribui la îmbunătățirea situației actuale. În scopul dinamizării dialogului științific de la nivelul facultății trebuie analizată și oportunitatea unui *Forum online* al facultății, în care centrele de cercetare să aibă o rubrică de actualități juridice și să fie publicate scurte comentarii de teorie și jurisprudență, recenzii de cărți și prezentări de evenimente științifice.

IV.4. Centrul de Studii Europene este organizat ca un departament interdisciplinar în cadrul Facultății de Drept, astfel încât el trebuie să continue să funcționeze ca o platformă pentru identificarea, realizarea și valorificarea unor proiecte de cercetare de frontieră, cu un accent deosebit pe interdisciplinaritate și transdisciplinaritate.

IV.5. Școala Doctorală a Facultății trebuie să mențină într-un creuzet al direcțiilor de cercetare avansată precum și al calității academice. În scopul creșterii vizibilității rezultatelor științifice de la nivel doctoral este necesar să crească numărul de doctorate îndrumate în cotutelă cu școli doctorale din străinătate și să fie organizate manifestări științifice comune cu alte școli doctorale din țară.

IV.6. Facultatea de Drept trebuie să încurajeze implicarea membrilor săi în centre de cercetare/centre de excelență care să atragă finanțări sub forma proiectelor de finanțare din fonduri publice, donațiilor sau sponsorizărilor. Aceste centre de cercetare trebuie să-și dezvolte în timp o bază proprie de documentare științifică și să implice masteranzii, doctoranzii și cercetătorii asociați în dezvoltarea bazei de documentare științifică. Va fi recomandat ca anumite teme de cercetare să fie abordate în parteneriat cu alte centre de excelență din țară și din străinătate, inclusiv sub forma unor proiecte comune cu finanțare din programe naționale sau europene. Activitatea de cercetare pe astfel de teme trebuie să se concretizeze în conferințe și volume colective, apărute sub egida facultății și a centrului de cercetare în cauză.

IV.7. După modelul folosit cu succes de alte facultăți de drept din țară trebuie analizată oportunitatea înființării unei asociații care să susțină conferințele și evenimentele științifice organizate de către Facultatea de Drept, inclusiv prin atragerea de fonduri de la entități publice sau private. Rezultatele științifice ale membrilor comunității academice trebuie să beneficieze de o promovare corespunzătoare din partea facultății, pe site și pe conturile de social media, într-un ritm constant și egal.

IV.8. În afară de conferințele științifice care se organizează în mod regulat la nivelul facultății (cele două sesiuni de comunicări științifice din lunile mai și octombrie a fiecărui an, conferințele tematice privind problemele juridice ale internetului, legal corner, criminalistica, dreptul și literale – toate ajunse deja la mai multe ediții) trebuie reluată sau dezvoltată, după caz, practica organizării cu o periodicitate asumată a unor conferințe juridice naționale pentru fiecare disciplină juridică fundamentală. Un astfel de eveniment se poate realiza în cooperare cu o altă facultate de drept, cu o organizație profesională, cu o editură națională de carte juridică sau cu o asociație de specialitate în domeniul disciplinei în cauză urmând să devină reper în circuitul științific național. Acreditarea conferințelor de către organele de formare a profesiilor juridice în vederea acordării unor punctaje de formare profesională va crește gradul de vizibilitate și de interes din partea mediului profesional pentru manifestările științifice ale facultății în domeniului cercetării juridice aplicative.

IV.9. O dimensiune importantă, care se subsumează și obiectivului de internaționalizare a cercetării științifice din cadrul facultății, o reprezintă încurajarea și susținerea materială a personalului didactic și de cercetare de a participa la congrese și conferințe organizate în străinătate de alte facultăți de drept sau de asociații și societăți științifice de prestigiu. Participarea în sine, dar mai ales articolul publicat în volumul conferinței sub afilierea instituțională a Universității, vor contribui în mod semnificativ la sporirea vizibilității școlii juridice ieșene.

V. Personalul didactic, de cercetare și didactic-auxiliar

V.1. Consolidarea și dezvoltarea facultății sunt imposibile în absența implicării și dedicării personalului didactic, de cercetare și didactic-auxiliar. Spre deosebire de studenți, masteranzi și doctoranzi, care fiind într-un proces formativ sunt într-o dinamică firească și în căutarea desăvârșirii pe un traseu profesional propriu, personalul titular al facultății reprezintă

reperul de statornicie al acesteia. Colectivul facultății trebuie să rămână un mediu caracterizat prin colegialitate, spirit de echipă, solidaritate și respect reciproc, unit în jurul valorilor împărtășite de întregul corp academic al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

V.2. Mecanismul decizional trebuie să se desfășoare în parametri de transparență, comunicare și dialog, atât prin mesajele curente care se transmit personalului titular și asociat, cât și prin întâlniri periodice la nivelul departamentelor sau a adunării generale a facultății.

V.3. Numărul relativ mic al personalului didactic titular (33 de persoane, din care 4 profesori, 9 conferențieri, 16 lectori și 4 asistenți), necesită ca o parte considerabilă din activitățile didactice să fie asigurate cu personal asociat (105 asociați domeniului Drept, din care majoritatea este formată din doctoranzi, specialiști și tutori de practică). Această situație impune o politică activă de recrutare a personalului didactic titular și a personalului didactic asociat, într-un ritm echilibrat dar dinamic, cu respectarea unor standarde ridicate de exigență specifice unui colectiv de înaltă ținută academică.

V.4. În afară de nevoia atragerii de persoane noi în colectivul de cadre didactice și de cercetare a Facultății de Drept și stimulării oportunităților de carieră academică, unul dintre obiectivele majore trebuie să rămână susținerea evoluției academice a personalului didactic și de cercetare titular prin sprijinirea promovării tuturor celor care îndeplinesc criteriile legale și instituționale. Gradul ridicat de încărcare a personalului cu activități didactice (predare și evaluare) influențează negativ alte dimensiuni ale activității profesionale existând pericolul neîndeplinirii într-un termen rezonabil a standardelor minimale pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare superioare. Performanța individuală trebuie să fie stimulată și motivată corespunzător, inclusiv prin finanțarea de mobilități sau recompense suplimentare care să permită dezvoltarea profesională.

V.5. În acord cu exigențele impuse la nivelul Universității, trebuie asigurat și armonizat un sistem de evaluare a activității personalului facultății, pe baza indicatorilor privind activitatea didactică și de cercetare, precum și a sistemului de monitorizare și evaluare a personalului didactic-auxiliar. Relațiile cu personalul care asigură serviciile-suport derulării activităților didactice (secretariat, administrativ, tehnic) trebuie să se bazeze pe colegialitate și colaborare în scopul identificării în comun a problemelor și nevoilor specifice și optimizării generale a activității.

VI. Studenți, asociații studențești și alumni

VI.I. Creșterea nivelului de pregătire și performanță a studenților trebuie să fie un proces permanent, el fiind condiționat de îmbunătățirea și diversificarea mecanismelor învățământului centrat pe student, prin creșterea accesului studenților la resursele educaționale și programele informatice legislative oferite în spațiile facultății. Reducerea abandonului universitar, care este un fenomen prezent dar nu în cote alarmante la Facultatea de Drept, trebuie făcută prin eficientizarea serviciilor de tutoriat, mentorat, consiliere și îndrumare a studenților privind parcursul educațional și opțiunile de carieră profesională, pentru toți studenții, indiferent de anul de studiu și de forma de învățământ (cu frecvență sau cu frecvență

redușă). Atenția pentru inserția profesională prin pregătirea studenților în acord cu cerințele pieței muncii se impune ca o prioritate și un subiect de analiză permanent în ședințele Consiliului Facultății pentru stabilirea tematicii examenului de licență.

VI.2. Păstrarea nivelului de exigență consacrat la Facultatea de Drept pentru prezența studenților la activitățile didactice, în derularea formele de verificare a cunoștințelor, în evaluarea rezultatelor la examenele din sesiune sau de finalizare a studiilor. Perfecționarea metodelor de predare, adaptarea în permanență a materiei predate la cele mai noi curente de gândire din doctrină, la modificările în plan legislativ sau la interpretările jurisprudențiale relevante sunt sarcini curente ale cadrelor didactice și ele trebuie să se reflecte din partea studenților într-un atașament față de școală, în mod onest și responsabil. Din această perspectivă, considerăm că un nivel de exigență ridicat este un crez asumat față de prestigiul și tradiția academică a celei mai vechi facultăți de drept din țară, dar și o formă de respect pentru studenți, care trebuie să fie pregătiți să facă față dificultăților unor concursuri de admitere în profesie și provocărilor vieții profesionale.

VI.3. Stimularea dialogului nemijlocit și continuu între conducerea executivă a facultății și reprezentanții asociațiilor studențești în scopul identificării și realizării de acțiuni comune, dar și a analizării cauzelor oricăror neînțelegeri sau nemulțumiri care pot afecta procesul educațional și, în general, armonia în comunitate. În spiritul aceluiași nevoi de comunicare și dialog, cadrele didactice vor fi rugate să dea o mai mare atenție activității de consultații, prezentării sarcinilor și obiectivelor specifice fiecărei discipline, precum și a modalității de examinare.

VI.4. Creșterea nivelului de implicare a studenților performanți în activitățile de cercetare și dezbateri academice prin organizarea sistematică a cercurilor științifice studențești și încurajarea participării la concursurile de specialitate naționale și internaționale. În acest mod se consolidează identitatea instituțională și sentimentul de apartenență al studenților, se încurajează competitivitatea și dorința de perfecționare și se contribuie la aprofundarea cunoștințelor de specialitate în domenii de nișă. În baza recomandării profesorilor coordonatori și cu sprijinul constant al acestora, unii studenți și masteranzi trebuie implicați și în echipe de cercetare cu sarcini precise de documentare și elaborare a unor materiale științifice.

VI.5. Organizarea anuală a unei sesiuni de comunicări științifice a masteranzilor și doctoranzilor, deschisă și colegilor lor din alte centre universitare. Fiecare panel va fi coordonat și moderat de un profesor îndrumător, iar lucrările științifice care îndeplinesc exigențele de calitate academică vor fi publicate într-un volum al conferinței sau într-un supliment al revistei facultății. Masteranzii și doctoranzii trebuie informați, încurajați, îndrumați și sprijiniți financiar să participe la evenimente științifice similare organizate de către celelalte facultăți de drept din țară.

VI.6. Accentuarea dimensiunii extra-curriculare a activităților studențești, prin inițierea unor cafenele juridice, întâlniri cu personalități ale vieții juridice românești, organizarea de lansări de carte și alte evenimente culturale, participări la competiții sportive, în scopul întregirii profilului intelectual al studenților și absolvenților Facultății de Drept din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

VI.7. Între facultate și foștii săi studenți se construiește, în mod natural, o anumită formă de atașament care se păstrează și se transformă pe o perioadă îndelungată. Din acest motiv, consider că trebuie întreținute și cultivate întâlnirile aniversare cu fostele promoții de studenți și valorificată experiența și dorința de dialog a celor care au excelat în cariera profesională. Prezența acestor personalități în spațiile și la evenimentele facultății va contribui la motivarea și orientarea spre o anumită profesie juridică și pentru studenții actuali. În scopul creșterii interacțiunii dintre facultate și comunitatea *alumni*, trebuie reluat proiectul înființării unei asociații a absolvenților Facultății de Drept, ca instrument al creșterii gradului de implicare în activitățile de promovare a imaginii facultății și de atragere a unor surse de finanțare privată a proiectelor de cercetare științifică.

VII. Relațiile cu mediul profesional juridic și promovarea misiunii academice

VII.1. Facultatea de Drept trebuie să continue și să aprofundeze parteneriatele privilegiate pe care le are cu autoritățile publice din domeniul justiției, organizațiile profesionale și cu instituțiile implicate în formarea profesioniștilor dreptului (Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Institutul Notarial Român, Institutul Național de Pregătire și Formare a Executorilor Judecătorești, Școala Națională de Grefieri, Institutul Național de Administrație). În cadrul unui dialog constant trebuie analizate cerințele pentru participarea la examenele și concursurile de admitere pentru a fi comunicate din timp studenților noștri, ponderea absolvenților Facultății de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași în numărul celor admiși, gradul de adaptare la exigențele de formare inițială. În urma acestei analize în ședințele Consiliului Facultății și a consiliilor departamentelor trebuie adoptate măsurile care se impun astfel încât facultatea să-și consolideze poziția bună în clasamentul celor admiși. În paralel, trebuie revigorat parteneriatul cu mediul economic, printr-o comunicare cu marii angajatori pentru cunoașterea nevoilor specifice și obținerii unui feedback privind pregătirea și performanța absolvenților angajați în departamentele juridice.

VII.2. Oferta educațională a facultății trebuie promovată în mod corespunzător pe site-ul facultății, pe conturile proprii de pe platformele de socializare, prin pliante și materiale informative care să fi distribuite în liceele și instituțiile publice din județul Iași și din județele limitrofe, dar și prin vizite ale elevilor în facultate sau ale profesorilor facultății în licee. Reperele identitare ale imaginii facultății trebuie actualizate și integrate în procesul instituțional de promovare a identității vizuale unitare a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

VII.3. Creșterea gradului de vizibilitate a Facultății de Drept și a profesorilor săi prin formularea de opinii de specialitate la solicitarea autorităților și instituțiilor publice, participarea la dezbaterile publice privind procesele de reformă legislativă și evoluția practicii judiciare, dezvoltarea proiectelor de clinică juridică prin intermediul asociației de profil etc. În limita spațiului disponibil, fără a afecta activitatea didactică, Facultatea de Drept trebuie să fie o instituție gazdă a acestor dezbateri și mese rotunde sau a dialogului dintre profesiile juridice.

VIII. Cooperarea internațională

VIII.1. Strategia de internaționalizare a Facultății de Drept este subsumată planurilor și direcțiilor de acțiune ale internaționalizării Universității „Alexandru Ioan Cuza”, astfel cum se găsesc enunțate în *Programul managerial pentru mandatul 2024 – 2029 al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*. Apreciem ca fiind un obiectiv strategic pentru dezvoltarea facultății pe termen mediu și lung internaționalizarea programelor de studii și a proiectelor de cercetare, ca formă de adaptare la provocările unei lumi academice în continuă schimbare, unde orice formă de (auto)izolare poate avea efecte catastrofale. Prezența profesorilor și cercetătorilor facultății trebuie să fie mai vizibilă în conferințele internaționale organizate în afara României, iar rezultatele școlii juridice ieșene trebuie integrate în circuitul internațional al ideilor juridice. Aceasta este rațiunea pentru care acest obiectiv a fost asumat ca fiind strategic și de conducerile anterioare ale facultății și se regăsește evidențiat și în prezentul program managerial.

VIII.2. Rețelele de cercetare în care este implicată Facultatea de Drept trebuie cultivate și dezvoltate pentru toate domeniile dreptului, cu implicarea cât mai multor cadre didactice. La nivel instituțional este nevoie de inițierea sau aprofundarea colaborării cu parteneri străini (facultăți de drept, institute de cercetare, asociații și societăți internaționale), în cadrul unor consorții, convenții de cooperare instituțională sau protocoale de colaborare, în scopul stabilirii unor forme concrete de cooperare constând în mobilități, organizarea de conferințe și colocvii, școli de vară, publicarea de traduceri și volume colective. Aria geografică și lingvistică trebuie să fie cât mai diversă, fără a fi concentrată pe o anumită cultură juridică sau sistem de drept.

VIII.3. Dezvoltarea unor programe de studiu în limbi străine rămâne un obiectiv important, el fiind afirmat și în alte programe anterioare, în scopul de a pune bazele unei oferte educaționale și pentru studenții străini, deși suntem conștienți de dificultățile pe care le presupune acest demers în lipsa unui sprijin instituțional, a implicării active a colegilor și a interesului constant din partea posibililor beneficiari. Ca o soluție intermediară considerăm mult mai fezabilă creșterea numărului de doctorate realizate în cotelă între Școala doctorală a Facultății de Drept și școli doctorale ale unor facultăți de drept europene.

VIII.4. Acordurile încheiate în cadrul programului Erasmus+ pentru mobilitățile de predare, studiu sau practică trebuie diversificate, iar profesorii, cercetătorii, studenții, masteranzii și doctoranzii facultății încurajați să le acceseze în număr cât mai mare.

IX. Baza materială și managementul financiar

IX.1. Baza materială a Facultății de Drept este echilibrată, dar este evidentă necesitatea reabilitării și dotării unor spații didactice și cabinete, în special cele aflate în partea nerenovată

a corpului A. Numărul spațiilor pentru cabinete este neîndestulător, mai ales în perspectiva creșterii numărului catedrelor didactice și de cercetare în perioada imediat următoare. De actualitate rămâne și modernizarea tehnologică a unor laboratoare, precum laboratorul de informatică și laboratorul de criminalistică. Deși se poate constata un deficit de săli de seminar considerăm necesară alocarea și amenajarea corespunzătoare a unei săli pentru procese simulate și concursuri studențești.

IX.2. Biblioteca de Drept, aflată în mod tradițional în spațiul de la ultimul nivel al corpului A („Intrarea juridică”), face parte instituțional din structura Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu” Iași. Din punct de vedere simbolic și afectiv ea este însă parte a Facultății de Drept, fiind depozitara unui fond important de carte juridică, în parte unic la nivelul întregii țări, constituit din cărți și reviste achiziționate sau donate de-a lungul timpului de profesori, absolvenți sau colaboratori. Acest spațiu funcționează și ca o veritabilă „carte de vizită” pentru facultate fiind locul unde profesorii, cercetătorii sau studenții aflați în vizite sau mobilități academice intră pentru a se familiariza cu tezaurul bibliografic al școlii juridice ieșene. Prin urmare, considerăm că trebuie făcute eforturile financiare și logistice pentru ca Biblioteca de Drept să rămână un spațiu adecvat pentru studiu și lectură, cu un acces facil atât la resursele tipărite cât și la cele on-line. În privința fondului de carte, trebuie stabilite sau revigorat parteneriatele cu principalele edituri de carte juridică pentru a dona către Biblioteca de Drept cel puțin un exemplar din toate cărțile și revistele publicate.

IX.3. Toate obiectivele enunțate în prezentul program managerial nu pot fi îndeplinite în absența unor surse de finanțare corespunzătoare. Având în vedere finanțarea de bază, provenită de la bugetul de stat prin Ministerul Educației Naționale, și veniturile proprii provenite din taxele de studii, dinamica bugetară actuală este favorabilă. Soldul a rămas pozitiv în ultimii ani, cu o serie de fluctuații inerente determinate în principal de fluctuațiile finanțării anuale per student și a încasărilor din taxele de școlarizare. Cheltuielile cu finanțarea cercetării au fost în creștere, dar se poate observa un decalaj destul de mare între cheltuielile privind conferințele și evenimentele științifice (participare și organizare) și abonamentele la baze de date și softuri de specialitate, ceea ce justifică interesul identificării unor surse alternative pentru aceste abonamente.

X. Concluzii

În final, exprimăm speranța că viziunea, liniile directoare și obiectivele acestui program managerial sunt în deplin acord cu planurile instituționale de dezvoltare de la nivelul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și al Facultății de Drept. Suntem încrezători în posibilitatea ducerii la îndeplinire a programului în condițiile unui dialog constructiv și permanent cu structurile de conducere executivă ale Universității și, respectiv, a cooperării și implicării întregului colectiv de cadre didactice, cercetători, personal didactic-auxiliar și studenți. Acestea sunt principalele căi de întărire a sentimentului de apartenență la comunitatea universitară care reprezintă, și în opinia noastră, fundamentul oricărui mandat întemeiat pe transparență, consultare, echilibru, muncă în echipă și colaborare.

Iași, 15 mai 2024

Conf. univ. dr. Dan Constantin MĂȚĂ

